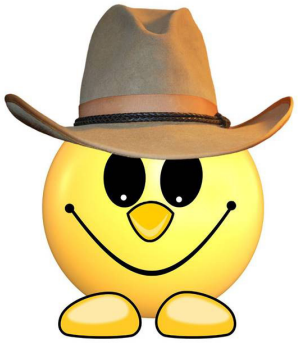

Wycieczka nr 043

Z Dreptusiem po Warszawie

Powiśle Południowe

Tereny Powiśla w najdawniejszych czasach nie stanowiły dobrego miejsca dla osadnictwa, a to ze względu na podmokły teren oraz częste zalewanie go przez Wisłę. Jedyną osadą, która się tutaj dłuższy czas utrzymała był Solec. Prowadziła do niej droga o tej samej nazwie, której bieg uwarunkowany był linią brzegu Wisły, stąd do dziś ma ona kształt łukowaty i nieregularny. Od XV stulecia osada należała do miasta Starej Warszawy. W następnych wiekach wzdłuż drogi prowadzącej do Solca wybudowano królewski magazyn żupy solnej (Solec 63), spichrze, kościół Trynitarzy (Solec 61), cztery pałacyki (zachowany S. Symonowicza – Solec 37), karczmę, modrzewiowy dwór Jana III Sobieskiego oraz drewniane domy i dworki. Po 1815 r. pojawiły się tu kamieniczki, rzeźnia solecka (zachowane pawilony biurowe – Solec 24A i 24B), składy towarowe, stocznia rzeczna i liczne inne zakłady przemysłowe. Na fabrykę chemiczną przerobiono także kościół. W XIX wieku Powiśle sukcesywnie rozrastało się, stając się dzielnicą zamieszkaną głównie przez biednych i niewykwalifikowanych robotników, bednarzy, piaskarzy, rybaków i kobiety lekkich obyczajów. Taki obraz tej części miasta jest dobrze przedstawiony w Lalce Bolesława Prusa. Rozwijał się także przemysł związany z transportem rzecznym, który w II poł. XIX wieku zaczął przenosić się na Wolę i Pragę, gdyż transport kolejowy był znacznie wygodniejszy i efektywniejszy od rzecznego. W dwudziestoleciu międzywojennym na Powiślu zaczęły pojawiać się nowoczesne kamienice, z których wiele zachowało się do dzisiaj, natomiast na południe od wiaduktu linii średnicowej nadal przeważała stara, malownicza zabudowa. Została ona niemal całkowicie zniszczona we wrześniu1944 r. podczas Powstania Warszawskiego, gdy Powiśle Czerniakowskie było bronione jako jedna z ostatnich polskich redut.

źródło tekstu: warszawa.wikia.org

Do przejścia: 2,6 km
Do odwiedzenia: 23 PK

Na mapie czerwonymi okręgami zaznaczono punkty kontrolne (PK). Do każdego z nich zadano pytanie. Odpowiedzi na pytania, jako potwierdzenie przebycia trasy, należy dostarczyć do organizatora.

Opracowanie trasy
i kreślenie mapy: Dariusz Mazurek

Aktualność: październik 2020 r.
wersja 1.0

Z Dreptusiem po Warszawie/Powiśle Południowe

PK 1	Tablica Tchorka. 3 sierpnia 1944 r. pod wiaduktem Mostu Poniatowskiego żołnierze Wehrmachtu rozstrzelali 19 żołnierzy III Zgrupowania AK „Konrad", wziętych do niewoli w domu przy al. 3 Maja nr 2. ***Ilu żołnierzy AK tutaj rozstrzelano wg informacji umieszczonej na tablicy?***
PK 2	Grupa 4 tablic pamiątkowych. ***Jakiego pseudonimu używała pierwsza w dziejach oręża polskiego kobieta generał?***
PK 3	Dwustronny punkt informacyjny MSI. ***Z którego roku pochodzą prezentowane na tablicy zdjęcia?***
PK 4	Dom w którym znajdowało się konspiracyjne mieszkanie Kazimierza Leskiego ps. „Bradl" – oficera wywiadu AK. ***W jakim stopniu wojskowym podróżował on do Francji?***
PK 5	Most i wiadukt im. księcia Józefa Poniatowskiego. Wznoszono go w latach 1904-1914. Wieżyce przy wjeździe na most miały pełnić funkcje obronne i powstały na wyraźne żądanie rosyjskich władz wojskowych. ***W jakiej skali jest plan mostu?***
PK 6	Dom Spółdzielni Budowlano – Mieszkaniowej „Domostwo" Banku Polskiego z 1928 roku. Podczas okupacji hitlerowskiej w lokalu pod nr 24 (Państwo Farnerowie) prowadzone były tajne komplety. Bywał tu także Jan Karski. ***Z kim się spotykał?***
PK 7	Figura św. Anny z 1874 r. stojąca przed ogrodzeniem terenu należącego do Sióstr Szarytek. ***Jaki jeszcze rok wyryto na cokole?***
PK 8	Dwustronny punkt informacyjny MSI. ***Jak nazywała się stojąca niegdyś w okolicy fabryka czekolady ?***
PK 9	W 1826 r. Towarzystwo Wyrobów Zbożowych wybudowało na Solcu młyn parowy z piekarnią i bednarnią. Był to wtedy największy tego typu zakład w kraju. ***Jak ma na imię Mistrz Piekarnictwa?***
PK 10	Miejsce, gdzie stał dom (ul. Solec 103), w którego podziemiach mieściła się tajna wytwórnia materiałów wybuchowych. ***Jaki kryptonim nosiła fabryka?***
PK 11	Dom, w którym w latach 1928-1993 mieszkała bohaterska uczestniczka Powstania Warszawskiego. ***W jakim Zgrupowaniu AK walczyła?***
PK 12	Wybudowana wg projektu autorstwa Piotra Kwieka, na planie podkowy, kamienica z ok. 1930 r. ***Jak nazywała się spółdzielnia budowlano – mieszkaniowa dla której ją wzniesiono?***
PK 13	Pierwszym, wzniesionym (1924-1928) przy ul. Jaracza obiektem był zaprojektowany przez Romualda Millera gmach Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych RP. Oprócz biur związku pomieścił m.in. Teatr Ateneum. Tabliczka „Żyj kolorowo". ***Na jakie dwa kolory pomalowano litery napisu?***
PK 14	Pomnik Szkolnej Ławki. ***Co ma Ala?***
PK 15	Modernistyczny pomnik Warszawskiej Syrenki dłuta Ludwiki Kraskowskiej-Nitschowej odsłonięty tutaj w czerwcu 1939 r. ***Jaką piosenkę napisała modelka, która pozowała rzeźbiarce?***
PK 16	Głaz upamiętniający dowódców broniących Elektrowni Powiśle w okresie Powstania Warszawskiego. ***Jakie nosili pseudonimy?***
PK 17	Odrestaurowana w 2015 roku stacja transformatorowa 5kV/220 V i punkty zasilające 5 kV typu „kiosk". Pierwsze stacje tego typu pojawiły się w Warszawie już w 1903 r. Obecnie w Warszawie są łącznie 3 takie stacje. ***Ile takich stacji było w szczytowym okresie ich rozwoju?***
PK 18	Tablica upamiętniająca pracowników elektrowni poległych przy pełnieniu obowiązków w walce z barbarzyńskim najeźdźcą. ***Ile zginęło w obronie Warszawy we wrześniu 1939 r.?***
PK 19	Wzniesiony jeszcze przed wojną modernistyczny kościół św. Teresy od Dzieciątka Jezus. ***Jak nazywa się mieszcząca się tutaj „szafa"?***
PK 20	Przedwojenny dom Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych Izby Lekarskiej Warszawsko-Białostockiej w Warszawie wzniesiona w 1934 r. wg projektu architekta Bohdana Pniewskiego. Znakomity przykład modernizmu lat 30. ***Jakie zwierzę przedstawia zdobiąca kamienicę płaskorzeźba?***
PK 21	Miejsce gdzie w 1944 r. stała powstańcza barykada. ***Czyj grób widać na zdjęciu?***
PK 22	Dom w którym mieszkał, aż do swojej śmierci, urodzony w Lubawie Jan Stanisław Pasierb – kapłan, uczony, poeta. ***Od kiedy tutaj mieszkał?***
PK 23	Tablica upamiętniająca ofiary bombardowania. ***Kto ją ufundował?***

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: trip.poczta@onet.pl lub za pomocą formularza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę na stronie internetowej http://dreptuś.pl